

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: D. L., narozen X,
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Libuší Hrušovou,
sídlem Goethova 5, Plzeň,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 15. 5. 2019,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 15. 5. 2019 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X ze dne 24. 1. 2019 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 500 Kč k rukám Mgr. Libuše Hrušové, advokátky se sídlem Goethova 5, Plzeň, do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobci žalovaná zamítla žádost o změnu výše invalidního důchodu na důchod pro

invaliditu třetího stupně. Posudek lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Rokycany zhodnotil, že pokles žalobcovy pracovní schopnosti dosáhl 60 %. Podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se jedná o invaliditu druhého stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesne nejméně o 50 %, nejvíce však o 69 %.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami, v nichž tvrdil, že posudek patřičně nezohlednil související komplikace, konkrétně spánkovou apnoe, posttraumatickou stresovou poruchu a míru obezity. Žalovaná namítané rozhodnutí zčásti změnila, když od 20. 2. 2019 zvýšila invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu IV (Poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek), položku 14c (obezita třetího stupně, BMI více jak 40, vzdorující léčbě na odborném pracovišti, s podstatným poklesem kardiorepirační výkonnosti a snížením hybnosti, podle rozsahu funkčního postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 40-60 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu lékař žalované zvýšil podle § 3 odst. 1 téže vyhlášky tuto hodnotu o 10 % nad horní hranici, tj. na 70 %, což odpovídá invaliditě třetího stupně.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobce brojil žalobou, v níž namítal, že mu byl invalidní důchod třetího stupně přiznán od 20. 2. 2019. Napadené rozhodnutí totiž stálo na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, když nepřihlédlo k následujícímu: žalobce se snažil změnit svou váhu dlouhodobě. Důkazem je jeho registrace v Ambulanci diabetologie Fakultní nemocnice Plzeň od roku 2010, dále např. bandáž žaludku nebo vyhledání fitness centra. Dále žalovaná nesprávně vyhodnotila okamžik, ke kterému měla určit vznik třetího stupně invalidity, jelikož nezohlednila, případně neměla k dispozici, úplnou lékařskou dokumentaci žalobce. Žalovaná rovněž, a to prostřednictvím svých lékařů, nevěnovala pozornost kumulujícím zdravotním potížím žalobce. Jednou z nich je nezhojený kožní zánět, který si žalobce léčí již deset let. Tuto komplikaci přitom příloha k vyhlášce o posuzování invalidity řadí pod kapitolu XII, položku 3d s mírou poklesu pracovní schopnosti 70 %.
4. Ve vyjádření k žalobě žalovaná napadené rozhodnutí hájila jakožto podložené úplným, celistvým a přesvědčivým lékařským posudkem. Závěrem svého vyjádření navrhla důkaz posudkem od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
5. Žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce, zvláště s přihlédnutím k nutričnímu vyšetření žalobce ze dne 15. 5. 2019.
10. Posudková komise původně dospěla k závěru, že se v případě žalobce jednalo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Invalidita vznikla ke dni 20. 2. 2019. Posudková komise u žalobce shledala postižení, jak ho vymezuje kapitola IV, položka 14c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. obezita třetího stupně, BMI nad 40.
11. Při ústním jednání ze dne 12. 6. 2020 žalobce uvedl, že nutriční poradnu navštěvoval pravidelně i v době, o níž žalovaná nemá záznamy, neboť z jednotlivých návštěv nedostával lékařské zprávy. Soud proto požádal o doplnění posudku ve vztahu k datu vzniku invalidity na základě podkladů, jimiž disponuje odborné diabetologické pracoviště, kam měl žalobce docházet.
12. Posudková komise v doplněném posudku dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí sice poklesly nejméně o 70 %, a proto se v jeho případě jedná o invaliditu třetího stupně, ovšem se vznikem invalidity ke dni 4. 12. 2018. Posudková komise nově u žalobce shledala jiné dominantní postižení, totiž vymezené kapitolou IX, oddílem B, položkou 9c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Dané postižení se týká pravé dolní končetiny a doprovází je chronický vřed. Tento stav byl zaznamenán dne 4. 12. 2018. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí od 40 % do 60 %. Horní hranice zvolena vzhledem k chronicitě průběhu onemocnění. Kvůli dalším onemocněním žalobce, zejména morbidní obezitě, zvýšila posudková komise tuto hodnotu dle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 %, celkově tak činí 70 %. Posudková komise nesouhlasila s dřívějším datem vzniku invalidity, poněvadž nález z obezitologie ze dne 20. 2. 2019 prokázal, že se žalobce dlouhodobě nedostavoval na oddělení léčebné dietologie a obezitologie. Nebyla tak prokázána maximální součinnost ze strany žalobce.
13. Tento posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se úplně vypořádal s námitkami žalobce a s lékařskými zprávami,

kteřé předložil v řízení před soudem. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a mohl tam uplatnit svá skutková tvrzení o průběhu léčby obezity i další námitky. Soud proto doplněný posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítli. Vůči doplněnému posudku pak žalobce namítl toliko to, že při změně rozhodující příčiny jeho dlouhodobě nepříznivého stavu bylo namístě se zabývat tím, zda invalidita nevznikla ještě před datem 4. 12. 2018.

14. Protože doplněný posudek splňuje požadavky setrvalé kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá nejméně 70 %, což podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě třetího stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí zamítajícímu žalobcovu žádost o změnu výše invalidního důchodu.
15. K námitce žalobce, že bylo třeba se zabývat tím, zda invalidita třetího stupně vznikla ještě před 4. 12. 2018, lze pouze uvést, že v řízení bylo nepochybně zjištěno, že jsou důvody pro zrušení obou rozhodnutí žalované. Za toho stavu by další doplnění dokazování vedlo pouze k prodloužení již tak nadměrně dlouhého řízení, nemohlo by nic změnit na výroku rozsudku. Proto soud k opětovnému doplnění dokazování jeho pro nadbytečnost nepřistoupil. Pokud žalobce setrvá na tom, že invalidita třetího stupně vznikla přede dnem 4. 12. 2018, může tato svá tvrzení uplatnit v řízení před žalovanou. Je však namístě, aby to učinil včas, nikoliv aby skutková tvrzení dávkoval podle vývoje situace, a aby předložil odpovídající důkazy.
16. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobcova invalidita vznikla jiného dne a z jiné dominantní příčiny, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
17. Žalovaná je v dalším řízení vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita třetího stupně žalobce vznikla nejméně ke dni 4. 12. 2018 a od té doby pokračuje**. Z toho bude vycházet při novém posouzení stavu žalobce, pokud ovšem nedojde k jeho změně na základě nových důkazů předložených žalobcem (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
18. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, jež důvodně vynaložil (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaná je proto povinna do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení za pět úkonů právní služby po 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu] a pět režijních paušálů po 300 Kč. Za jedne z požadovaných úkonů soud odměnu nepřiznal, neboť vyhlášení rozsudku se nikdo nezúčastnil. Celkem je tedy žalovaná povinna zaplatit 6 500 Kč k rukám advokátky Mgr. Libuše Hrušové, která žalobce ve věci zastupovala.
19. Soud nemohl žalobci přiznat požadované 3 100 Kč za úkon, neboť ve věcech sociálního zabezpečení je stanovena zvláštní, nižší tarifní hodnota a ve věci nebyly dány žádné mimořádné okolnosti, pro které by byl důvod tuto tarifní hodnotu považovat za protiústavní (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS čj. 6 Ads 209/2019-62 ze dne 10. 11. 2020).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 29. ledna 2021

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce